

Zaznělo na 8. kongrese Medicíny pro praxi

V Plzni 25.–26. listopadu 2022

Systémová enzymoterapie a její možnosti léčebného využití v medicíně

MUDr. Aleš Kočár

MUCOS Pharma CZ, s. r. o., NESTLÉ Health Science

Enzymy jsou látky bílkovinné povahy, které určují průběh a rychlost biochemických reakcí se snahou celý tento proces pozitivně optimalizovat.

Jsou proto také nedílnou součástí zánětlivé reakce, která je základním obranným mechanismem lidského organismu při většině traumat a onemocnění. Hlavním úkolem zánětu tedy je, velmi jednoduše řečeno, co nejrychlejší zhojení alterované tkáně respektive proliferace nových buněk.

U akutních posttraumatických a pooperačních stavů, u prolongovaného hojení ran, ale také u chronických a recidivujících zánětlivých onemocnění je, více či méně, porušena vnitřní homeostáza, čímž se lidský organismus dostává do určitého imuno-deficitního stavu. Snahou lékaře pak je co nejrychleji tuto vnitřní homeostázu opět obnovit.

V uvedených případech je nutné respektovat komplexní přístup k léčbě těchto patologických stavů. V rámci celkové terapie proto můžeme zvážit nasazení jedné z podpůrných, léčebných možností. Je to perorální aplikace systémové enzymoterapie (SET), kam patří léčivý přípravek Wobenzym.

Na pozitivním, léčebném efektu SET se podílí jeho antiflogistický, antiedematózní, sekundárně analgetický, mírně fibrinolytický a imunomodulační účinek. Nezanedbatelný je i tzv. efekt vehikula. Výše uvedená fakta byla prokázána i mnoha klinickými studiemi.

Edém, který se zpravidla manifestuje v okolí poškozené tkáně, dlouhodobě omezuje lymfatickou a cévní mikrocirkulaci. Manifestuje se lymfostáza a mikrovaskulární trombotizace. Rovněž se prodlužuje difúzní dráha mezi buňkami a koncovými lymfatickými a cévními kapilárami. Zhoršuje se tak přívod nových živin a kyslíku a zároveň se zhoršuje eliminace patogenů a toxických zplodin metabolismu.

Všechny tyto faktory vytváří velmi nepříznivé podmínky pro zdárný průběh všech fází zánětlivé reakce, respektive pro hojení alterované tkáně.

Komplexní léčebný proces může být proto potencován, jak již výše uvedeno, nasazením SET, která podporuje a zrychluje celkový průběh zánětlivé (hojivé) reakce.

Dochází tedy k rychlejšímu odstranění dlouhodobého útlu mikrocirkulace otokem a tím ke zlepšení nutričních podmínek v místě poškození. Znamená to zlepšení tkáňové hypoxie a postupné obnovení žilní a lymfatické drenáže.

Sekundární analgetický účinek nastává při ústupu zánětlivé reakce spolu s regresí otoku.

Pozitivní vliv SET na reologické vlastnosti krve a lymfy spočívá ve zvýšení transportní kapacity lymfatického i cévního řečiště následnou redukcí intersticiálně se městnající lymfy s vysokým obsahem proteinů.

Některá akutní poranění nebo zánětlivé komplikace prolongované se hojících ran vyžadují systémovou aplikaci antibiotik. Zde se může velmi dobře uplatnit již zmíněný specifický

efekt vehikula. Znamená to společné podávání SET s antibiotiky, což zlepšuje jejich penetraci do tkání a potencuje tak využití jejich terapeutického spektra.

Můžeme proto konstatovat, že léčivý přípravek SET pomáhá, v rámci celkové, podpůrné terapie, účinně a rychleji zvládnout hlavní patofyziologické faktory, které často blokují komplexní proces hojení – prolongovaný zánět a perzistující edém doprovázený algickými potížemi.

V České republice je nejpoužívanějším a jediným lékem systémové enzymoterapie Wobenzym v tabletách. Obsahuje enzymy živočišného (trypsin, chymotrypsin, pankreatin), bakteriálního (lipáza, amyláza) a rostlinného původu (bromelain, papain) včetně rostlinného doplňku – rutinu.

Wobenzym je volně prodejný léčivý přípravek, který se užívá vždy na lačno. To znamená 30 minut před jídlem anebo alespoň 1,5–2 hodiny po jídle, vždy vydatně zapít vhodnou tekutinou (voda, čaj, nesycená minerálka). Tablety by se neměly dělit ani drtit a neměly by se zapíjet mlékem. Doporučené dávkování je 3× denně, ale je tolerováno i dávkování 2× za den (ráno a večer) pro větší komfort pacienta. Vždy je vhodné, aby velikost celkové denní dávky i délku užívání Wobenzymu určil ošetřující lékař podle rozsahu a povahy poranění či onemocnění.

Zpracovala MUDr. Zuzana Zafarová